

«L'art per a mi és un camp que va més enllà de les paraules»

Angélica Sos exhibeix ara a

Benicàssim 'Sombra secreta'

Quan l'art traspasa les fronteres de la imaginació, assistim a un esdeveniment únic, gairebé indescriptible. Angélica Sos explora els seus límits, i ho fa a través d'un discurs que sorprèn pel seu judici i profunditat filosòfica i també estètica. Ara exhibeix *Sombra secreta* al Centre Cultural Melchor Zapata de Benicàssim després de protagonitzar una mostra a Barcelona i una altra a l'Espai Cultural Obert de Les Aules de la Diputació Provincial. Un any ple de satisfaccions, una carrega que segur va a més.

—En primer lloc, voldria que em responguessis a una pregunta potser una mica difícil. Què t'impulsa a crear, a expressar-te a través de l'art?

—Doncs sí que és una pregunta difícil. Probablement hagin més raons de les que puc identificar, però crec que en tot cas una d'elles seria la necessitat de compartir, de donar-se i al mateix temps de créixer com a persona. Per a mi la pràctica artística implica una transformació d'un mateix i amb això d'allò que s'està fent. Un qüestionament constant, una inquietud per conèixer, per saber, per millorar i per compartir amb els altres. Un creixement personal i una obertura de la consciència.

—'Sombra secreta', que ara es pot visitar a Benicàssim, és una mostra creativa i molt original. Destaca, sobretot, aquestes formes abstractes de transparències. Com ha estat el procés de gestació del projecte, tant material com conceptual?

—Projecte, creació artística i vida són una única cosa per a mi. *Sombra secreta* no és una peça, ni una exposició, sinó un procés experimental i intuïtiu que pretén seguir d'alguna manera amb la deriva que va iniciar la pintura en el Renaixement quan la pintura va aconseguir desenganxar-se de l'arquitectura religiosa, del mur i del sacre per entrar a les cases i en certa manera humanitzar-se.

Arran del meu exercici com a arquitecta d'aparcaments a l'empresa Saba, i donada la difi-

cultat existent a l'hora de tenir resultats satisfactoris pel que fa a la pintura de paviments, vaig tenir la necessitat d'estudiar de prop les diferents pintures amb què treballa (essencialment epoxis i poliuretans) i fer proves senzilles d'aplicació, elasticitat, flexibilitat, duresa, estabilitat del color, reflexió de la llum, transparència i adherència sobre suports de diferents naturaleses: plàstics, fustes, teles, metalls, etc.

—Aquí et vas adonar que existien noves possibilitats.

—Treballant i manipulant els diferents materials, vaig descobrir una sèrie de característiques en les resina epoxi, que potser no eren apropiades per als meus fins arquitectònics en els aparcaments, però, per contra, m'obrien tot un camp d'investigació en el meu quefer artístic que responia a una inquietud conscient o inconscient d'enlairar la pintura del seu suport per conquerir l'espai. En aquest procés de «desenganxar-se de» la pintura es desprèn del seu suport per conquistar potser l'espai del «no ser», tret pintura, tret escultura, llevat instal·lació.

—Quin va ser el teu següent moviment?

—Aquest esforç per separar la pintura del marc ens porta a un altre tipus de pintura potser més vinculada a l'acció i a la circumstància, en definitiva, a l'esdevenir, a la intuïció i a l'experiència, mitjançant un procés de desmaterialització que allibera la pintura de la seua opacitat, permetent que sigui travessada per la llum, i generant així un possible diàleg amb l'espai, gràcies a la generació d'ombres i llums que obren les portes d'un territori dialèctic, entre el sòlid i el vaporós, entre l'efímer i el que dura, entre allò permanent i el fugaç.

—Entenc, hi ha aquí una mena de contraposició.

—Es tracta d'una dicotomia en forma dialèctica on els contraris s'expressen en un mateix cos. Una recerca dialèctica on apareix la matèria i la desmaterialització, el suport i l'absència de suport, la llum i l'ombra en què la

Concepció. L'artista durant un moment del procés d'instal·lació de l'exposició a Benicàssim.

pintura es cosifica buscant la veritat a través de la seua pròpia negació. Nega una veritat dogmàtica per potser donar-nos l'ombra d'una veritat intuïda.

—En què es diferencia aquesta 'Sombra secreta' de la que ja vas presentar a ECO Les Aules el passat mes de març / abril? És un projecte en expansió?

—Efectivament, és un procés

obert que segueix viu. El fet que hagin estat exposicions tan properes ha posat de manifest de manera evident l'evolució del meu treball. Com podreu observar no es repeteix cap peça, el que ha comportat un gran esforç per part meua, però també un gran estímul. En l'exposició de Les Aules es va poder veure com el meu treball evolucionava cap a una certa desmaterialització. A la primera sala de l'ECO es veia a la pintura lluitant per significar-se davant del seu suport; en la segona, com havia aconseguit cristal·litzar-se, corporeïtzar-se i conquerir l'espai. I en la tercera, la seua desmaterialització i diàleg amb les ombres i les llums.

—I a Benicàssim?

—Seguim amb aquesta última etapa i donem un pas més amb la gran peça que s'exposa a la primera planta, abraçant l'arquitectura i intentant arribar a l'escala humana. Aquesta peça que vaig titular *El pliegue del sentir, del sentir*, fent al·lusió al pensament filosòfic de Josep Maria Esquirol, ha nascut gràcies a les exigències arquitectòniques i espacials de la sala Melchor Zapata. Són les circumstàncies i condicionants de la vida el que fan evolucionar la meua feina.

—Art com a eina per a la reflexió o com a simple element estètic?

—Des de la meua experiència amb l'art, no puc considerar-ho ni una cosa ni l'altra. No és eina perquè no puc desvincular-lo de la vida mateixa ni respon a un concepte utilitari i no és un «simple element estètic» perquè per a mi no hi ha art sense profunditat, sentit i significat. Significat que va més enllà de les paraules i més enllà de l'experiència mateixa.

—Per tant...

—L'art per a mi és un camp de coneixement que va més enllà de les paraules i s'expressa a través de formes, colors, materials, llums i ombres per parlar de les qüestions més importants de la vida, la mort, el sentit de la vida, el sofriment, l'alegria, l'amor, etc.

—Tots rebem alguna influència, tenim algun artista o artistes que ens han inspirat. En qui et veus reflectida d'alguna manera o de qui has après més?

—Tinc desenes fins i tot centenars de referents i cada dia descobreixo algun més. De fet, forma part del meu treball diari. No tenen perquè ser artistes plàstics, qualsevol camp de coneixement és susceptible de influir-me fortament, però sobretot, com deia, l'experiència de la vida és per a mi el més important. La gent que m'envolta és la meua major influència.

De totes maneres, si he de donar-te un nom per al meu treball d'aquest últim any, et donaria el del filòsof Josep Maria Esquirol. La filosofia de proximitat ha estat i és un important font de reflexió.

—En quin punt et trobes artísticament parlant? Quin és el motor que t'empeny a seguir?

—Ara mateix estic vivint un moment meravellós, he tingut l'oportunitat de compartir la meua feina en tres exposicions pràcticament seguides, una a Castelló, una altra a Barcelona i ara a Benicàssim. No hi ha motor més potent que una bona col·lida de la teua feina. El treball artístic, com la vida mateixa, adquireix veritable sentit quan es comparteix amb els altres, d'una manera o d'una altra. =

Eric Gras

El Centre Cultural Melchor Zapata acull la mostra fins el 30 de juliol

L'artista s'ha vist marcada pel pensament de Josep Maria Esquirol